

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 768/18
20.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорана Хацића, председника већа, Маје Чогурић и Радмиле Ђурић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., против тужене ББ из ..., ..., чији је пуномоћник Смиљка Нинић, адвокат из Новог Београда, Булевар Арсенија Чарнојевића 167/62, ради измене одлуке о вршењу родитељског права и потпуног лишења родитељског права и по противтужби малолетних ВВ и ГГ, које заступа законски заступник мајка ББ из ..., ..., чији пуномоћник Смиљка Нинић, адвокат из Новог Београда, Булевар Арсенија Чарнојевића 167/62, против туженог АА из ..., ..., ради делимичног лишавања родитељског права, уређења начина виђања и измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о жалби тужене и мал. тужилаца изјављеној против пресуде Основног суда у ... П2 455/16 од 13.6.2018. године, исправљене решењем Основног суда у ... П2 455/16 од 4.9.2018. године, након одржане расправе дана 20.4.2021. године, у седници већа одржаној дана 20.5.2021. године донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у ... П2 455/16 од 13.06.2018. године у ставу првом, другом, трећем, четвртном, шестом, седмом, осмом, деветом, десетом, једанаестом, дванаестом и тринаестом изреке, исправљена решењем Основног суда у ... П2 455/16 од 4.9.2018. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужене изјављена против става петог изреке пресуде Основног суда у ... П2 455/16 од 13.06.2018. године исправљене решењем Основног суда у ... П2 455/16 од 4.9.2018. године, као недозвољена.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца да се лиши родитељског права тужена ББ из ... над малолетном децом ГГ рођеном године, ЈМБГ ... и ВВ рођеним године, ЈМБГ у погледу вршења права и дужности чувања и подизања, васпитања и заступања деце под претњом принудног извршења, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца да се заједничка малолетна деца странака ВВ и ГГ из ... рођени ... године повере тужиоцу АА из ... као оцу на самостално вршење родитељског права, да пребивалиште деце буде на адреси оца и да се тужена ББ из ... као мајка обавезе да децу преда оцу АА из ... одмах, а најкасније у року од 48 часова од

пријема пресуде, под претњом принудног извршења, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се уреди начин виђања ББ из ... са својом малолетном децом ГГ и ВВ из ... на тај начин што ће мајка виђати децу у контролисаним условима у Центру за социјални рад у ..., једном у две недеље у контролисаним условима и то сваког другог петка или по договору родитеља са Центром за социјални рад у ..., узимајући у обзир обавезе деце у школи у присуству стручног радника Центра за социјални рад у ... у трајању од годину дана, који модел виђања се може проширити на основу предлога и извештаја Центра за социјални рад ... и да се обавезе тужилац АА из ... да децу доведе у Центар за социјални рад у договорено време са Градским центром за социјални рад у ... под претњом принудног извршења, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца да се обавезе тужена ББ из ... да по основу законске обавезе издржавања и свог дела доприноса за издржавање малолетне деце ГГ и ВВ плаћа месечно 20% од своје нето зараде за свако дете одбијањем преко надлежне службе обрачуна зараде од зараде коју тужена остварује код послодавца “ДД”, ..., ..., уплатом на текући рачун тужиоца АА из ..., који ће исти доставити надлежној служби, почев од предаје деце оцу, на неодређено време, док ова обавеза по закону буде трајала или не буде укинута или измењена под претњом принудног извршења, којим би се изменила пресуда Општинског суда у ... П 238/06 од 7.5.2007. године и пресуда Другог основног суда у Београду, Судске јединице у ... П2 1468/10 од 18.4.2011. године у погледу поверавања заједничке малолетне деце, издржавања и начин виђања родитеља са малолетном децом, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ се предлог тужиоца АА из ... да се одреди привремена мера којом се заједничка малолетна деца странака ћерка ГГ и син ВВ поверавају тужиоцу АА из ... као оцу на самостално вршење родитељског права и да се мајка деце ББ из ... обавезе да децу преда оцу АА из ... одмах, а најкасније у року до 48 часова од пријема решења под претњом принудног извршења и сношењем законом предвиђених последица, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ предлог за одређивање привремене мере којом се уређује начин виђања мајке ББ са својом малолетном децом ГГ и ВВ на тај начин што ће мајка виђати децу у контролисаним условима у центру за социјални рад у ... једном у две недеље у контролисаним условима и то сваког другог петка или по договору родитеља са Центром за социјални рад у ..., узимајући у обзир обавезе деце у школи у присуству стручног радника Центра за социјални рад у ... у трајању од годину дана, а који модел се може проширити на основу предлога и извештаја Центра за социјални рад у ..., те да се обавезе тужилац АА да децу доведе у Центар за социјални рад у договору са истим под претњом принудног извршења и сношења законских последица, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ предлог за одређивање привремене мере којом је тражено да се обавезе тужена ББ из ... да по основу законске обавезе издржавања из свог дела доприноса за издржавање малолетне деце ГГ и ВВ плаћа месечно износ од 20% за свако дете од своје нето зараде одбијањем преко надлежне службе обрачуна зараде од зараде коју тужена остварује код послодавца “ДД”, ..., ... и уплаћује на текући рачун тужиоца АА из ... који ће исти доставити надлежној служби обрачуна почев од предаје деце оцу до правноснажног окончања спора под претњом принудног извршења.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев малолетних тужилаца ВВ и ГГ да се делимично лиши родитељског права АА из ... над својом малолетном децом ВВ и ГГ у погледу вршења права и дужности чувања и подизања, васпитања и заступања деце и да се уреди начина виђања АА са малолетном децом, тако што би отац виђао децу једном недељно суботом у просторијама Центра за социјални рад у контролисаним условима у времену од 10,00 до 12,00 часова.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени АА као отац да по основу законске обавезе издржавања заједничке малолетне деце ВВ и ГГ плаћа месечно по 10,000,00 динара за свако дете почев од 20.5.2021. године и убудуће док за то постоје законски услови сваког 1-ог до 10-ог у месецу за текући рачун мајке ББ као законског заступника деце.

Овом пресудом мења се висина издржавања одређена ставом четвртим изреке пресуде Општинског суда у ... П 238/06 од 7.5.2007. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца ВВ и ГГ да се обавезе тужени АА да обавезу издржавања заједничке малолетне деце од по 10.000,00 динара за свако дете, плаћа почев од 16.10.2015. године до 19.5.2021. године, као неоснован.

Свака странка сноси своје трошкове поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у ... П2 455/16 од 13.06.2018. године, ставом првим изреке усвојен је захтев тужиоца да се лиши родитељског права тужена ББ из ... над малолетном децом ГГ рођеном ... године ЈМБГ ... и ВВ рођеним ... године, ЈМБГ ... у погледу вршења права и дужности чувања и подизања, васпитања и заступања деце под претњом принудног извршења и сношења законом предвиђених последица. Ставом другим изреке, заједничка малолетна деца странака ГГ и ВВ из ... рођени ... године поверавају се тужиоцу АА из ... као оцу на самостално вршење родитељског права, а пребивалиште деце биће на адреси оца, те да се тужена ББ из ... као мајка обавезе да децу преда оцу АА из ... одмах, а најкасније у року од 48 часова од пријема пресуде, под претњом принудног извршења и сношења законом предвиђених последица. Ставом трећим изреке уређен је начин виђања ББ из ... са својом малолетном децом ГГ и ВВ из ... на тај начин што ће мајка виђати децу у контролисаним условима у Центру за социјални рад у ..., једном у две недеље и то сваке друге суботе у трајању од 4 сата у присуству стручног радника Центра за социјални рад у ... у трајању од годину дана који модел виђања се може проширити на основу предлога и извештаја Центра за социјални рад ..., и да се обавезе тужилац АА из ... да децу доведе у Центар за социјални рад у договорено време са Градским центром за социјални рад у ... под претњом принудног извршења и сношења законских последица. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена ББ из ... да по основу законске обавезе издржавања и свог дела доприноса за издржавање малолетне деце ГГ и ВВ плаћа месечно 20% од своје нето зараде за свако дете одбијањем преко надлежне службе обрачуна зараде од зараде коју тужена остварује код послодавца "ДД", ..., ..., уплатом на текући рачун тужиоца АА из ..., који ће исти доставити надлежној служби, почев од предаје оцу, на неодређено време, док ова обавеза по закону буде трајала или не буде укинута или измењена под претњом принудног извршења. Ставом петим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ...,

против тужене ББ из ..., за потпуно лишење родитељског права тужене ББ из ..., над малолетном децом ГГ и ВВ, као неоснован. Ставом шестим изреке, овом пресом мења се пресуда Општинског суда у ... П 238/06 од 7.5.2007. године и пресуда Другог основног суда у Београду, Судске јединице у ... П2 1468/10 од 18.4.2011. године у погледу поверавања заједничке малолетне деце, издржавања и начин виђања родитеља са малолетном децом. Ставом седмим изреке на предлог тужиоца одређена је привремена мера којом се заједничка малолетна деца странака ћерка ГГ и син ВВ поверавају тужиоцу АА из ... као оцу на самостално вршење родитељског права, те се мајка деце ББ из ... обавезује да децу преда оцу АА из ... одмах, а најкасније у року до 48 часова од пријема решења под претњом принудног извршења и сношењем законом предвиђених последица, као неоснован. Ставом осмим изреке одређена је привремена мера којом се уређује начин виђања мајке ББ са својом малолетном децом ГГ и ВВ на тај начин што ће мајка виђати децу у контролисаним условима у центру за социјални рад у ... једном у две недеље и то сваке друге суботе у трајању од 4 сата у присуству стручног радника Центра за социјални рад у ... у трајању од годину дана, а који модел се може проширити на основу предлога и извештаја Центра за социјални рад у ..., те да се обавезе тужилац АА да децу доведе у Центар за социјални рад у договору са истим под претњом принудног извршења и сношења законских последица. Ставом деветим изреке одређена је привремена мера којом се обавезује тужена ББ из ... да по основу законске обавезе издржавања и свог дела доприноса за издржавање малолетне деце ГГ и ВВ плаћа месечно износ од 20% за свако дете од своје нето зараде одбијањем преко надлежне службе обрачуна зараде од зараде коју тужена остварује код послодавца “дд”, ..., ..., уплатом на текући рачун тужиоца АА из ... који ће исти доставити надлежној служби обрачуна почев од предаје деце оцу до правноснажног окончања спора под претњом принудног извршења. Ставом десетим изреке, трајање привремених мера одређено је до правноснажног окончања овог спора. Ставом једанаестим изреке овим привременим мерама мењају се привремене мере Основног суда у ... П2 бр. 22/15 од 1.10.2015. године и П2 бр. 455/16 од 17.3.2017. године. Ставом дванаестим изреке одбијен је тужбени захтев малолетних тужилаца ВВ и ГГ против туженог АА из ..., којим је тражено делимично лишење родитељског права АА из ... над својом малолетном децом ВВ и ГГ у погледу вршења права и дужности чувања и подизања, васпитања и заступања деце и противтужбени захтев којим је тражено уређење начина виђања АА са малолетном децом, тако што би отац виђао децу једном недељно суботом у просторијама Центра за социјални рад у контролисаним условима у времену од 10,00 до 12,00 часова и захтев да се обавезе тужени АА као отац да по основу законске обавезе издржавања из свог дела доприноса за издржавање заједничке малолетне деце ВВ и ГГ плаћа месечно по 10,000,00 динара за свако дете почев од подношења противтужбе па убудуће док за то постоје законски услови сваког 1-ог до 10-ог у месецу за текући рачун мајке ББ као законског заступника деце, као неоснован. Ставом тринаестим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Решењем Основног суда у ... П2 455/16 од 4.9.2018. године исправљена је пресуда Основног суда у ... П2 455/16 од 13.06.2018. године у трећем и осмом ставу, који се односе на начин виђања мајке ББ из ... са својом малолетном децом ГГ и ВВ из ..., тако што уместо речи : “ једном у две недеље у контролисаним условима и то сваке друге суботе”, треба да стоји: “једном у две недеље у контролисаним условима и то сваког другог петка или по договору родитеља са Центром за социјални рад у ..., узимајући у обзир обавезе деце у школи”, док у свему осталом пресуда остаје непромењена

Против наведене пресуде тужена ББ и тужиоци по противтужби малолетни ВВ и ГГ су изјавили жалбе из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку. Тужилац је одговорио на жалбу тужене.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама) у вези члана 202 до 205 Породичног закона, Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене основана, а да је жалба малолетних тужилица делимично основана.

Према утврђеном чињеничном стању пресудом Општинског суда у ... П 238/06 од 7.5.2007. године разведен је брак АА и ББ, заједничка малолетна деца су поверена мајци на самостално вршење родитељског права и виђање оца са децом је регулисано на начин што ће отац виђати децу у просторијама Центра за социјални рад у ... сваког понедељка у месецу од 14,00 до 16,00 сати, с тим да је отац у обавези да на име издржавања малолетне деце плаћа сваког месеца 50% од редовних месечних примања почев од 15.3.2006. године до 18.11.2006. године, а од 19.11.2006. године па убудуће на неодређено време по 3.500,00 динара за свако дете. Правноснажном пресудом Општинског суда у ... П 63/08 од 4.2.2009. године уређен је начин одржавања личних односа оца са децом на начин што ће отац са децом проводити време сваки други викенд од петка у 16,00 часова до недеље у 18,00 часова, а оне недеље када деца проводе викенд са оцем проводиће са њим и време уторком од 15,00 до 19,00 часова, оног викенда када деца не проводе време код оца проводиће са оцем уторак и четвртак од 15,00 до 19,00 часова, 10 дана зимског и 20 дана летњег распуста, верске и државне празнике наизменично, као и за славу и породично окупљање, те се наведеном пресудом мења пресуда Општинског суда у ... П 238/06 од 7.5.2007. године у погледу начина виђања оца са малолетном децом, која пресуда је потврђена пресудом Окружног суда у Београду Гж 6437/09 од 12.6.2009. године. Правноснажном пресудом Основног суда у ... П2 1468/10 од 18.4.2011. године уређен је начин одржавања личних односа између деце и оца тако што ће отац проводити са децом сваки други викенд од петка од 19,00 часова до недеље до 19,00 часова, с тим што ће недеља када деца не проводе викенд са оцем бити код оца од уторка од 19,00 часова до четвртка до 19,00 часова, сваки други државни и верски празник, дан породичне славе, зимски распуст 10 дана и летњи распуст 20 дана.

Утврђено је да је правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К 525/13 од 16.4.2014. године тужилац ослобођен од оптужбе за кривично дело недозвољене полне радње из члана 182 став 1 у вези члана 181 став 3 у вези става 1 и става 2 КЗ над малолетним дететом ГГ. Правноснажном пресудом К 77/11 од 20.10.2015. године тужилац је осуђен због два кривична дела недавање издржавања из члана 195 став 1 КЗ из разлога што је од октобра 2009. године до 31.3.2010. године није давао издржавање за малолетну децу по пресуди П 238/06 од 7.5.2007. године и ослођен је казне. У току је кривични поступак против тужене због два кривична дела одузимања малолетног лица из члана 191 став 2 КЗ зато што је од 30.4.2008. до 30.4.2010. године онемогућавала извршење пресуде П 238/06 и П 63/08 којим је уређен начин одржавања личних односа деце са оцем.

Одлучујући о захтеву тужиоца за потпуно лишење родитељског права тужене ББ као мајке, првостепени суд је утврдио да нису испуњени услови из члана 81 Породичног закона за потпуно лишење родитељског права тужене као родитеља, али да

сходно члану 82 Породичног закона постоје улови за делимично лишење родитељског права тужене као родитеља који несавесно врши права и дужности из садржине родитељског права имајући у виду усаглашене налазе и мишљења и предлог Центра за социјални рад у ... и вештака неуропсихијатра др Зорана Ђурића на основу чијих мишљења је утврдио да мајка континуирано врши негативан утицај на децу у односу на другог родитеља којег је до сада више пута неосновано оптужила за злостављање и занемаривање, да не препознаје улогу и значај другог родитеља и да подстиче децу на агресивно и непријатељско понашање према оцу. Центар је проценио да мајка злоупотребава своје родитељско право, будући да су све пријаве о злостављању и занемаривању против тужиоца одбачене и да је према последњој тужби која против тужиоца због насиља у породици са предлогом за одређивање мера заштите од насиља у породици поднетој 30.4.2018. године, заведеној под бројем П2 197/18 одлучено да нема елемената за одређивање мера заштите од насиља у породици због чега је Центар за социјални рад у свом последњем налазу и мишљењу у потпуности усагласио са налазом и мишљењем вештака неуропсихијатра др Зорана Ђурића да отац буде родитељ који ће самостално вршити родитељско право, да исказана воља деце да живе са мајком није у њиховом најбољем интересу, као и да постоје услови за делимично лишење родитељског права мајке. Виђање деце са мајком одвијаће се једном у две недеље сваке другог петка у трајању од 4 часа. Центар за социјални рад поступајући по захтеву суда у обављеној теренској посети која је обављена у присуству мајке 27.4.2018. године нашао да се мајка није сагласила са опсервацијом односа са децом у њеној породици уз инсистирање да вештачење може да врши институција, а не вештак појединац, обзиром да је Центар за социјални рад заједно са вештаком Ђурић Зораном обавио теренску посету деце у породици мајке и у породици оца по захтеву суда од 19.3.2018. године, при чему су како Центар за социјални рад наводи деца пристала на сарадњу и обављање разговора са децом и оцем и поред отпора који су деца видно испољавала према оцу и према свим присутним одраслим стручним лицима Центра за социјални рад, судском вештаку, деди, када су такође деца у породици оца у једном моменту почела да запомажу док су и отац и вештаци и стручни радници били ван куће, а потом су изашли из куће и упутила се ка мајчиној кући, да је однос деце са оцем оптерећен ширином постављених граница, непоштовањем ауторитета од стране деце, испадима у понашању и очевима страхом, да отац у васпитању ставља акценат на постигнућа у школи, али и на усвајање здравог стила живота, исхране и спорта, да се деца у односу према оцу често понашају агресивно и бахато што се према наводима оца дешава када мајка изврши утицај на њих, да је однос са оцем изграђен за време док су деца била код њега, али услед негативног утицаја мајке исти однос се често нарушава, а деца буду спремна на неаутентично извештавања која иду до оптужби за злостављање, те да су све пријаве о злостављању и занемаривању против оца одбачене, да је однос деце са мајком инвестиран, да деца вербализују да желе да живе са њом и да са оцем одржавају контакт и да понекад наводе да не желе контакт са оцем.

Имајући у виду налазе и мишљење судског вештака примаријуса др Зорана Ђурића неуропсихијатра од 22.5.2018. године утврђено је да се деца под утицајем мајке понашају агресивно према оцу, подцењују га и не слушају, а у блажој мери такво понашање показују и према вештаку и психологу Центра за социјални рад. Својим понашањем показују да не желе да долазе код оца, због чега је најбољи интерес заједничке малолетне деце да живе са оцем који се показао као стрпљив и толерантан родитељ, способан да разуме и правилно усмерава децу. Воља коју су деца исказала пред вештаком и психологом да желе да живе код мајке, а не код оца по оцени вештака др Зорана Ђурића не представља њихов најбољи интерес, те да деца нису способна да

правилно расуђују у пословима и односима одраслих и немају зрелост, нити моралну изграђеност да би схватила шта је добро, а шта лоше у односима родитеља и деце и међусобним односима родитеља и других одраслих, да деца лако подлежу утицају своје мајке, да она тај утицај злоупотребљава да би се обрачунала са њиховим оцем, те да постоје услови за делимично лишење родитељског права мајке због тога што злоупотребљава децу и манипулише њима да би се обрачунала са њиховим оцем. Мајка деци даје модел понашања по коме се виком, оптуживањем другог и лажима могу постићи циљеви, што није смер у коме треба да се развијају дечије личности, док пример који отац даје је такав да се толеранцијом, радом, дружењем кроз спорт и музику деца подстичу на даљи развој.

Налазу и мишљењу вештака неуропсихијатра и Центра за социјални рад суд је поклатио веру налазећи да су веродостојни и посебно што су вештак и Центар за социјални рад све време од истицања захтева за измену одлуке о поверавању радили на овом случају, а Центар за социјални рад још од поступка развода брака, при чему су и вештак и Центар за социјални рад више пута давали исти предлог и мишљење јер је Центар за социјални рад у свом налазу од 6.4.2016. године такође дао предлог за делимично лишење мајке родитељског права и то у погледу права чувања, неговања, васпитања, заступања деце и предлог за одржавање контаката деце и мајке у контролисаним условима, а такође и предлогом од 23.9.2016. године где су навели да имајући у виду вишегодишњи рад са родитељима у овом одељењу, брачном саветовалишту, вештацима тима болнице Лаза Лазаревић као и свим судским поступцима које су родитељи покретали и водили пред судом, нису дали очекиване резултате у погледу успостављања родитељске сарадње и промени става мајке према учешћу другог родитеља у неговању, чувању деце и одржавању контакта оца са децом због чега је процењено да мајка злоупотребљава своје родитељско право и предложено делимично лишење родитељског права мајке у погледу чувања и неговања, васпитања и заступања, те да је отац родитељ који је од њиховог рођења био заинтересован да брине о деци, али је уважавао потребу деце ниског календарског узраста да живе са мајком која онемогућава личне контакте оца са децом и члановима његове примарне породице, да је отац мотивисан за непосредну бригу о деци при чему не умањује, нити негира улогу и значај мајке и спреман је на сарадњу са институцијама и другим родитељем и поседује способност да препозна и адекватно одговори и задовољи потребе деце због чега су предложили да отац буде родитељ који ће самостално вршити родитељско право и да пребивалиште деце буде пребивалиште оца, а да мајка виђа децу у контролисаним условима и буде обавезана на учешће у издржавању са износом од по 10.000,00 динара по детету, обзиром да је у сталном радном односу, стамбено обезбеђена и нема обавезу издржавања других сродника, са којим предлогом се у потпуности сагласио Зоран Ђурић судски вештак неуропсихијатар у свом налазу и мишљењу од 13.6.2017. године у погледу делимичног лишења родитељског права мајке и поверавања деце оцу.

Из више извештаја Центра за социјални рад првостепени суд је утврдио да је приликом преузимања деце долазило до великог броја инцидената, да деца пружају отпор приликом преузимања од стране оца када су евидентно инструисани од стране мајке након чега се деца у породици оца понашају као у својој кући, према оцу толерантно, да је тужена одбила да преда децу по привременој мери од 18.5.2016. године када су деца предата путем институција по пријави оца ангажовањем Центра за социјални рад и Општинског јавног тужилаштва, при чему отац пре 6.6.2015. године није видео децу због притвора у кривичном поступку који је вођен против њега где је

провео 10 месеци од августа 2011. године, да је евидентно противљење тужене да оцу даје децу на виђање због чега суд није поклатио веру исказу тужене саслушане у својству парничне странке да она ниједног момента није онемогућавала оца у виђању деце, јер према налазу и мишљењу Центра за социјални рад противљење мајке и опструкција да отац виђа децу постоје не само у току овог спора по напред наведеним временским периодима када је тужилац није имао контакт да децом већ и пре овог поступка као и пре вођења кривичног поступка против оца за обљубу ћерке, а по моделу виђања оца и деце који су регулисани пресудом Општинског суда у ... П 63/08 од 4.2.2009. године када је по извештају Центра за социјални рад отац требао први пут видети децу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, прихватајући налаз и мишљење Градског центра за социјални рад Београд, Одељење у ... који сагласан са раније датим налазима и мишљењима у предмету П2 1468/2010 и налазом и мишљењем вештака др Зорана Ђурића, неуропсихијатра првостепени суд је закључио да мајка несавесно врши родитељско право пошто онемогућава оца у контактима са децом, због чега је на основу члана 273 и 82 Породичног закона мајку делимично лишио родитељског права у погледу вршења права и дужности чувања, подизања, васпитања и заступања деце. Оцењено је да је отац као родитељ од рођења деце био усмерен на бригу о деци и да у потпуности сагледава потребе и развој деце и усмерава потребе деце на начин примерен њиховом узрасту, јер је децу уписао на спорт који су они желели, да је девојчица завршила први разред музичке школе док је била поверена њему.

Како је мајку малолетне деце делимично лишио родитељског права у наведеном погледу применом одредби члана 272 став 3 и 77 и 6 Породичног закона и децу поверио оцу на самостално вршење родитељског права, првостепени суд је мајку обавезао да их преда оцу. Прихватајући предложени модел Центра за социјални рад уредио је начин одржавања личних односа мајке са децом у конкаторлисаним условима у Центру за социјални рад у ... у терминима наведеним у ставу трећем изреке побијане пресуде. Оцењено је да оба родитеља иносом од по 10.000,00 динара за свако дете могу задовољити потребе деце за исхраном, одећом, обућом, трошковима школовања, а применом одредби члана 73, 154, 160, 161, 162 и 163 Породичног закона, обавезао мајку да за издржавање свког детета плаћа месечно износ од по 20% од своје нето зараде за свако дете имајући у виду да мајка остварује месечна примања од око 53.000,00 динара месечно. Из наведених разлога побијаном пресудом изменио је раније донете пресуде у погледу поверавања и издржавања, као и у погледу виђања деце. Привремене мере су одређене на основу члана 296 и 297 Закона о извршењу и обезбеђењу.

По оцени Апелационог суда у Београду побијана пресуда није правилна, с обзиром да због потрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено. Поред наведеног побијана пресуда заснована је и на битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку пошто не садржи јасне и потпуне разлоге о битним чињеницама и неправилној оцени изведених доказа, што представља битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези члана 8 Закона о парничном поступку, због чега је другостепени суд укинуо првостепену пресуду у ставу првом, другом, трећем, четвртном, шестом, седмом, осмом, деветом, десетом, једанаестом, дванаестом и тринаестом изреке и одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде применом члана 391 и 392 став 2 Закона о парничном поступку.

Одлуку као у ставу другом изреке Апелациони суд у Београду је донео на основу члана 389 став 1 у вези члана 387 став 3 Закона о парничном поступку, с обзиром да тужена жалбом побија одлуку са којом је успела у спору (став 5 изреке којим је одбијен тужбени захтев за потпуно лишење родитељског права тужене ББ), па другостепени суд налази да је у наведеном делу жалба недозвољена, јер тужена нема правни интерес за изјављивање жалбе из ког разлога је жалба у том делу одбачена.

Апелациони суд у Београду је на основу овлашћења одредбе члана 369 став 2 ЗММ одржао расправу и извео доказе читањем решења Вишег суда у Београду К бр. 1226/11 Кв бр. 498/12 од 08.02.2012. године, решење Вишег суда у Београду К бр. 1226/11 Кв бр. 1388/12 од 06.04.2012. године, синтетизованог извештаја Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење ... од 22.06.2012. године, пресуде Вишег суда у Београду К бр. 1226/11 од 30.01.2013. године, пресуде Вишег суда у Београду К бр. 525/13 од 16.04.2014. године, пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 823/14 од 24.11.2014. године, налаза и мишљења Градског центра за социјални рад у Београду Одељење ... број 56058-4382/2014 од 14.01.2015. године, налаза и мишљења Комисије вештака др Зорана Ђурића и Живковић Алексић Олге од 09.04.2015. године, извештаја ГЦСР у Београду Одељење ... број 56089-475/5 од 29.04.2015. године, извештај органа старатељства Градског центра за социјални рад у Београду Одељење ... број 56089-475/5 од 06.05.2015. године синтетизованог извештаја водитеља случаја од 01.07.2015. године са социјалном анамнезом од 01.07.2015. године, правноснажне пресуде Другог основног суда у Београду П2 1468/2010 од 18.04.2011. године, извештаја Амбуланте ... – др ЂЂ за АА ВВ од 19.09.2015. године, дописа Основног јавног тужилаштва у ... Ктр бр. 1404/15 од 05.02.2016. године, налаза и мишљења стручног тима службе за заштиту деце и младих Градског центра за социјални рад у Београду Одељење ... бр. 56199-239/2016 од 04.04.2016. године, правноснажне пресуде Основног суда у ... К 77/11 од 20.10.2015. године, извештаја, оцене и мишљења лекара специјалисте Дома здравља ... за ГГ од 01.02.2016. године и ВВ од 01.02.2016. године, записника о главној расправи од 18.12.2015. године са исказом сведока ЕЕ из ..., ЖЖ из ..., у предмету П2 499/15, записника о главној расправи у предмету П2 499/15 од 23.11.2015. године и исказима сведока ЗЗ из ... из ИИ из ..., ЈЈ из ..., пресуде Основног суда у ... К бр. 17/2015 од 14.03.2016. године, пресуде Основног суда ... П2 499/15 од 03.02.2016. године, извештаја амбуланте ... др КК за А...А од 30.01.2016. године, писма ВВ и ГГ, допуне налаза и стручног мишљења за малолетне ВВ и ГГ датог од стране Градског центра за социјални рад у Београду Одељење ... од 13.05.2016. године, записника о главној расправи од 18.06.2016. године са исказом тужиоца АА из ... и тужене ББ из ..., решења Вишег суда у Београду Кж1 бр. 350/16 од 28.04.2016. године којим је укинута пресуда Основног суда у ... К бр. 17/15 од 14.03.2016. године и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, налаза и стручног мишљења за малолетне ГГ и ВВ Градског центра за социјални рад у Београду Одељење ... бр. 56058-3899/2016 од 27.09.2016. године, допуне налаза и мишљења Градског центра за социјални рад Одељење ... бр. 56199-2342/1 од 08.12.2016. године, налаза и стручног мишљења Градског центра за социјални рад Одељење ... бр. 56199-432 од 07.02.2017. године, обраћање тужене ББ Градском центру за социјални рад, молба тужене Градском центру за социјални рад од 12.12.2016. године са опоменом у прилогу обраћање тужене ББ Градском центру за социјални рад од 04.01.2017. године, 11.01.2017. године, 17.01.2017. године, 18.01.2017. године, 19.01.2017. године, 07.02.2017. године и 10.02.2017. године, налаза и стручног мишљења Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење ... од 06.02.2017. године, налаз и стручно мишљење Градског центра за социјални рад Одељење ... од

05.05.2017. године, допунски налаз и мишљење Комисије судских вештака од 13.06.2017. године, кривичне пријаве поднете против АА 19.07.2017. године Основном јавном тужилаштву у ... од стана ББ, закључка о спровођењу извршења И бр. 529/2017 од 19.07.2017. године, налаза и стручног мишљења Градског центра за социјални рад у Београду Одељење ... бр. 56199-2615/1 од 08.08.2017. године, налаза и мишљења Градског центра за социјални рад Одељење ... бр. 56199-1710/1 од 06.11.2017. године, налаза и мишљења професора Универзитета др специјалисте медицине Милутина Ненадовића од 27.11.2017. године, допуне налаза и стручног мишљења Градског центра за социјални рад у Београду Одељење ... бр. 56054-4009/2 од 14.12.2017. године, захтев за надзор над стручним радом Центра за социјални рад у Београду упућен Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања 07.11.2017. године, записник о испитивању сведока ЈЈ у предмету Основног јавног тужилаштва у ... Кт бр. 173/17 од 10.08.2017. године, извештаја, оцене и мишљења лекара специјалисте Дома здравља ... ЈЈ, дипломираног психолога за ГГ и ВВ од 01.02.2016. године, налаза др Зорана Ђурића од 21.05.2018. године, налаза и стручног мишљења Градског центра за социјални рад Одељења ... од 23.05.2018. године, налаза и мишљења Градског центра за социјални рад Одељење ... од 20.02.2019. године, налаза и мишљења Комисије судских вештака Института за ментално здравље од 30.07.2020. године, списа Основног суда у ... П2 1468/10, списа Општинског суда у ... П 238/06, списа Општинског суда у ... П 63/08.

На основу изведених доказа који су у смислу члана 8 ЗММ савесно и брижљиво оцењени и то сваки доказ засебно и сви докази заједно и резултата целокупног поступка, Апелациони суд у Београду је утврдио да је правноснажном пресудом Општинског суда у ... П 238/06 од 7.5.2007. године разведен брак ААа и ББ закључен 5.2.2005. године. Малолетна деца ВВ и ГГ поверена су мајци ББ на самостално вршење родитељског права, а виђење оца АА са малолетном децом ВВ и ГГ регулисано је на начин што ће се одвијати сваког понедељка у месецу од 14,00 од 16,00 сати у просторијама Центра за социјални рад. Истом пресудом обавезан је АА из ... да на име доприноса за издржавање своје малолетне деце ВВ и ГГ плаћа сваког месеца 50% редовних месечних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање за период од 15. марта 2006 године до 18.11.2006. године, а од 19.11.2006. године убудуће на неодређено време по 3.500,00 динара укупно 7.500,00 динара месечно сваког 5. у месецу на руке законског заступника малолетног ВВ и ГГ, мајци ББ. Правноснажном пресудом Општинског суда у ... П 63/08 од 4.2.2009. године уређен је начин одржавања личних односа тужиоца АА из ... као оца са својом малолетном децом ВВ и ГГ на тај начин што ће отац са децом проводити време и то сваки други викенд од петка у 16.00 часова до недеље у 18.00 часова, а оне недеље када деца проводе викенд са оцем проводе са њим и време уторком од 15,00 до 19,00 часова као и 10 дана зимског и 20 дана летњег распуста, верске и државне празнике наизменично, тако да ако су деца код оца за Нову Годину код мајке су за Божић.

Према стању у списима предмета тужилац АА против малолетних тужених ГГ ВВ 26.4.2012. године поднео тужбу ради измене начина одржавања личних односа одређеног пресудом Другог основног суда у Београду, Судске јединице у ... П2 1468/2010, да су потом малолетна деца 16.10.2015. године поднела тужбу ради измене одлуке о издржавању у којој су тужбеним захтевом тражили да се обавезе тужени АА да на име свог доприноса за издржавање малолетног ВВ и малолетне ГГ плаћа укупно 20.000,00 динара месечно почев од подношења тужбе па убудуће њиховом законском заступнику мајци ББ и том пресудом измени правноснажна пресуда Општинског суда

у ... П 238/06 од 7.5.2007. године која је заведена под бројем П2 516/2015 и предмет на рочишту одржаном 6.4.2016. године спојен.

Из исказа тужиоца АА произлази да је био принуђен да покрене поступак за лишење родитељског права тужене ББ како би остварио контакт са малолетном децом јер је тужена контакте спречавала. У периоду од 28.-29.08.2011. године па све до маја 2015. године због пријаве мајке је био спречен да остварује контакт са својом децом, да је правноснажно ослобођен сумње да је извршио кривично дело недозвољене полне радње и да је након што је ослобођен наведених оптужби тражио је да му се омогући контакт са малолетном децом и да је тужена вршила опструкцију виђања са децом. Тужена се јануара 2015. године одазвала позиву Центра за социјални рад али није довела децу, тако да их до маја исте године није видео. Одбијала је било какву сарадњу са стручним лицима која су требала да раде са родитељима и децом у циљу успостављања односа са децом. Судском одлуком уређен је начин тужиочевог виђања са децом тако што је одређено да се деца виђају са оцем у контролисаним условима, а тужена није поштовала судску одлуку да тужиоцу омогући виђање са децом. Након успостављања ближег односа са децом одлучено је да деца могу да преспавају у његовој кући без надзора трећег лица, али је тужена опструира било какву врсту контакта. Иза тога су уследиле пријаве да је насилан, да не враћа децу и ниједна од тих пријава није прихваћена. Центар за социјални рад и др Зоран Ђурић су са комисијом вештака препознали у понашању тужене да негира улогу оца у животу малолетне деце и да врши утицај на децу. Након проширења модела виђања мајка је онемогућава децу да имају контакт са тужиоцем и да преспавају у његовој кући. Поднео је захтев да се измени одлука о вршењу родитељског права и да му се деца повере на самостално вршење родитељског права. На основу налаза и мишљења Центра за социјални рад и др Ђурића деца су му поверена на самостално вршење родитељског права, а мајка је делимично лишена родитељског права. Тужена није поштовала ову одлуку и није тужиоцу предала децу. Поднела је захтев да се деца испишу из школе и о томе је обавештен ЦЗСР, који је о наведеној околности обавестио тужиоца. Деца су 29.08.2016. године предата тужиоцу, с тим што су од краја школске године па до наведеног датума од стране мајке одведена у непознатом правцу. Полиција их је пронашла, с тим што је претходно тужена ухапшена и 17 дана је била лишена слободе. Током развојног периода малолетне деце тужилац је са њима провео за 8 година и два месеца укупно једну годину и пет месеци и то са прекидима, да је почео да гради поверење деце обраћајући се за помоћ радницима ЦЗСР и психологу у Институту за децу и омладину. Настоји да са децом проводи што више времена у спортским активностима, игри и упознавању са широм породицом, да су деца то прихватила. Понашање деце је променљиво и када нису изложени притиску мајке и мајчине фамилије, деца имају коректан однос са тужиоцем уз узајамно поштовање, али су под притиском мајке одбили да иду у организацију ИАН када су на вратима прочитали да је њихова сврха помоћ деци са проблемима у понашању, будући да им је мајка објаснила да они те проблеме немају и да им тамо није место. Негирао је да деца немају нормалне услове живота у кући оца, да им онемогућава да се друже са другарима, да им одузима телефон, да немају шта да једу, да им недозвољава да се купају и објаснио да су деца наговорена да то кажу, будући да је инсистирао на социјализацији деце и уписао их у музичку школу, на фудбал и подстицао их да иду на рођендане код другара и слично. Деца су својевољно напуштала кућу тужиоца и одлазила код мајке и одбијала да се врате у кућу оца.

Из исказа тужене ББ произлази да јој је позната жеља малолетне деце да желе да

живе са њом и баком, али да је ово први пут да их је суд то питао. Од рођења малолетни ВВ и ГГ су живели са мајком и њеним родитељима и такво стање је било све до 2016. године када су на основу мишљења ГЦСР у ... и одлуке суда поверени оцу на вршење родитељског права. Никада није спречава виђање малолетне деце са оцем, напротив увек их је обавештавала и спремала за контакт са оцем, а то је чинила и њена мајка. Објаснила је да никада није ружно говорила у присуству деце о свом бившем супругу, да сматра да је то ружно и да ће он увек бити њихов отац. Све што зна о односу деце са тужиоцем зна из приче деце, а то је да је насилан и физички и психички, будући да их једном недељно води у Центар за социјални рад и затрашује их у сарадњи са радницима Центра, говори им да ће ићи у хранитељску породицу и у Дечије село код Краљева где ће их друга деца у дому малтретирати и да тамо влада закон јачег, да ће тек тада видети шта значи глад и батине, да им је говорио да неће моћи да се виде са мајком. У њеном присуству им је претио, а то је чинила и ММ, НН и ЊЊ, радници ГЦСР у договору са оцем деце, са којим имају присан однос и обраћају му се са ... и пред туженом и децом и не прикривају блискост са њим. Кривичне поступке које је иницирала против тужиоца представљали су одговор на његово понашање према деци, а његов однос према њој јој није важан. Пријавила је надлежним органима понашање ћерке ГГ након доласка од оца који је децу задржао дуже време него што је предвиђала судска одлука, да се дете чудно понашало, пузало по поду иако је била старости пет и по година и испуштало чудне крике због чега је одвела у Институт за мајку и дете, где је са њом радио психолог ОО. Након тих сеанси са психологом дете је казало шта се стварно дешавало у кући оца, односно да је притискао по полном органу и то је син ВВ видео иако је њихов отац захтевао да ВВ оде у другу собу. Како дете није имало физичке повреде, тужилац је ослобођен одговорности за недозвољене послне радње над малолетним дететом. Иницирала је поступке за заштиту насиља у породици извршену од стране тужиоца у односу на малолетну децу, и о томе поседује медицинску документацију, али су ти поступци завршавани у његову корист будући да су све одлуке засноване на мишљењима ММ, НН и ЊЊ радника Центра за социјални рад у У Хитној помоћи на удаљености од седам – осам метара не прилазећи деци, ЊЊ је казала да су деца потпуно безбедна у очевој кући, да их треба вратити оцу и да су повреде настале у игри. ВВ и ГГ не желе да живе са оцем, иако су из страха некакако прихватили да то морају. У више наврата су самоиницијативно напуштали кућу оца и бежали од њега тражећи спас. Бежали су у кућу родитеља тужене, на пумпу где су звали полицију и тражили помоћ, бежали су према граду, али сваки пут је долазио на лице места социјални радник који је говорио да се деца врате оцу. На основу мишљења органа старатељства деца су била приморана противно својој жељи да живе са оцем. Једину подршку су деци пружали њихови другари, а ускраћена им је подршка запослених у школи, наставника и психолога. Од 29.07.2016. године па наредне две године ВВ и ГГ су становали у очевој кући, с тим што је у неколико наврата мера укидана и деца враћена туженој на кратко. Први пут су побегли из очеве куће лета 2017. године. Објаснила је да никада децу није задржала у својој кући дуже него што предвиђа судска одлука и да сматра да је интерес њене деце да се поштује њихова одлука и жеља да живе са мајком. Сарађује са радницима органа старатељства, на сваки позива се одазвала и никада није ускратила своју сарадњу у циљу да деци буде боље. Дешавало се и да отац одбије да преузме децу, односно да затвори врата и не дозволи им да уђу у кућу или да се не појави да их преузме. Никада није, нити ће да спречава да деца иду код свог оца. Од стране Центра за социјални рад у ... је онемогућавана да виђа децу у складу са донетим мерама и радници органа старатељства су сматрали да је њихово мишљење изнад судске одлуке, због чега није била у прилици да виђа своју децу више месеци. ГЦСР је поднео предлог да јој се

забрани контакт са децом наводно процењујући да је то у интересу деце, али у томе нису успели. Центар за социјални рад се изјашњавао да не ради суботом када је одређен термин за њено виђање тужене са децом, а приликом извршења других судских одлука исти ЦСР је радио и на тај начин су је онемогућавали да виђа децу викендом говорећи да не раде, док су за друге породице радили викендом.

Из исказа мал. ВВ, рођеног године, саслушаног у присуству психолога ММ радника Центра за социјални рад у ..., утврђено је жели да живим са својом мајком ББ, а не са оцем из разлога што му је боље код мајке. Отац њему и сестри не дозвољава да излазе из куће, а када дозволи то је само до краја улице која се налази испод куће. Код оца немају шта да једу, не добијају редовно оброке, а када им даје храну добијају само доручак. Не дозвољава им да се купају, али не наводи разлоге због чега. У више наврата је кренуо да га удари, а када им је мајка послала храну, хтео је да је баци и када је то ВВ желео да спречи шутнуо га је у ногу. Више пута га је ударао, док његову сестру није ударао. Углавном када разговара виче, али се повремено понаша како треба, односно говори нормалним тоном. У очевој кући спава у кревету са дедом и сестром ГГ, иако у очевој кући имају своје собе, ретко их користе већ спавају са дедом у соби, будући да се њихове собе не греју јер се налазе на другом спрату који се уопште не греје. Завршио је седми разред основне школе са врло добрим успехом и од септембра креће у осми разред. Пети и шести разред је завршио са одличним успехом. Објаснио је да је његова жеља да живи са мајком и сестром, да нико није утицао у погледу исказивања жеље са ким жели да живи и да зна где му је боље, а где горе. Вољан је да се виђа са оцем онако како суд одлучи. Са мамом има бољи однос него са оцем, са њом се више дружи и она се не виче на њега и сестру, помаже им у учењу, док то отац уопште не чини. Отац са њим и сестром не проводи време иако је углавном код куће, будући да не ради. ММ из Центра за социјални рад је вршила притисак да се определи да живи са оцем, предочавала му је приликом посета кући и у Центру за социјални рад да мора да иде код оца, да му је боље код оца и да ће ако је не послуша мајка ићи у затвор, а сестра и он у хранитељску породицу. Накнадно му је предочавано да ће ићи у дом и ММ му је показивала на компјутеру у Центру за социјални рад слике дома за децу, док му је отац говорио да у том дому није бајно, да ће им тамо бити лоше и како тамо побеђује сила јачег. Наведено је понављала и када их је отац једном недељно водио у Центар за социјални рад и однос са оцем се временом мало поправио. Објаснио је да када су у ЦЗСР, отац се тамо лепо понаша, али када се врате кући све је исто, опет га малтретира, одузима телефоне, забрањује електронске уређаје, виче, ускраћује храну и купање. Иако је психолог ММ негирала да је малолетном детету предочавала да ће му мајка ићи у затвор, малолетни ВВ је остао при исказу и навео да психолог не говори истину. Објаснио је да није био агресиван према оцу, а да му је једном када га је напао у самоодбрани сломио наочаре. Неке судије у поступку су му предочавале казне за мајку уколико не поступи по пресуди и настави живот са оцем. Нико му није забрањивао да иде код оца, већ он и сестра нису желели да иду код оца.

Из исказа мал. ББ рођене године, саслушане у присуству психолога ММ радника Центра за социјални рад у ..., утврђено је жели да живи са својом мајком ББ и братом ВВ. Не жели да живим са оцем АА, зато што јој не дозвољава да једе и да се истушира. Никада ни мајка ни бака нису вршиле притисак на њу да изјави да не жели да живи са оцем. Притисак је вршио Центар за социјални рад и то ММ, НН и ЊЊ. Уобичајено је било да њој и брату ММ говори да морамо да живимо са оцем, да ако не послушамо мајка ће нам ићи у затвор, а ми у дом. Тим разговорима су присуствале НН и ЊЊ које су повремено додавале на ту тему. Са оцем не жели да живи из разлога што

јој не дозвољава да се дружи са другарима, одузео јој је телефон, нема довољно да једе будући да добија само један оброк дневно и не дозвољава јој да се купа. Ретко када, скоро никада са њом разговара нормалним тоном, стално виче. Однос маме према њој је другачији, она не виче на нас, не удара нас, код ње имамо нормалне услове за живот и омогућава нам да се дружимо са нашим другарима. Жели да живим са мајком и братом. Отац их је водио на фудбалске утакмице, свирала је флауту иако је желела гитару једну годину, а након тога се исписала. Отац јој није помагао у учењу, али је ишао код наставника и говорио им да треба да јој дају више оцене, због чега сам имала проблема са наставницима и са другом децом која су говорила да наш отац стално долази у школу да се жали. Отац их је водио на место које је предвиђено за децу која имају проблема у понашању, иако сматра да није дете које има проблем у понашању. Отац јој је претио да ће јој ископати очи зато што је био у затвору због ње и говорио друге претње.

На основу налаза и мишљења Института за ментално здравље комисије вештака у саставу др Биљана Лукић специјалиста психијатар, др Дејан Тодоровић специјалиста психијатар, др Наташа Петровић специјалиста психологије и Александар Пеулић специјалиста психологије датог на околности процене психичког стања малолетног ВВ и ГГ, њиховог развоја и функционисања, процене родитељских капацитета АА и ББ, понашања родитеља у односу на децу у вршењу родитељских дужности и права и да ли су деца подложна манипулацијама и да ли говоре истину, извршено психолошко испитивање са циљем експлорације личности у поступку процене родитељске подобности које је обављено 26.2.2020. године у Институту за ментално здравље у Београду, да је ББ актуелно нема знакова трајне и привремене душевне болести, поремећености или заосталог душевног развоја, да је психијатријско психолошком проценом закључено да се ради о особи код које ни тестовно ни клинички нису регистрована одступања од реалитета, нити психопатолошки феномени. Испитаница показује добру контролу афекта, развијених је сублиматорних потенцијала и адекватних капацитета за контролу и толеранцију стреса. Према психијатријском налазу ББ успоставља контакт, временом продубљује, даје јасне одговоре, донекле опширне, адекватно се изражава и усмерава пажњу. Мишљење је уредног темпа, без евидентираних психопатолошких феномена и садржаја. Малолетна ГГ стара ... година актуелно нема знакова трајне или привремене душевне болести, душевне поремећености или заосталог душевног развоја. Резултати психолошке експлорације ГГ упућују на особу просечних интелектуалних способности, очуваног теста реалитета, без психопатолошких елемената, примерене социјалне и емоционалне контроле у односу на узрасну категорију. Малолетни ВВ актуелно нема знакова трајне и привремене душевне болести, душевне поремећености или заосталог душевног развоја. Резултати психолошке експлорације ВВ упућују на особу просечних интелектуалних способности, очуваног теста реалитета, без психопатолошких елемената, примерене социјалне и емоционалне контроле у односу на узрасну категорију. Закључено је од стране комисије вештака Института за ментално здравље да ББ има очуване родитељске капацитете, а да су малолетна деца ГГ и ВВ способни да дају валидан исказ пред судом. Тужилац је одбио да се одазове позивима комисије и због наведеног није извршено психолошко испитивање са циљем експлорације личности у поступку процене његове родитељске подобности.

Апелациони суд је прихватио исказе тужене ББ и малолетних ВВ и ГГ налазећи да су њихови искази јасни, објективни, непотивречни и меусобно сагласни у битним чињеницама, имајући у виду да према налазу и мишљењу комисије вештака Института

за ментално здравље ББ има очуване родитељске капацитете, а да су малолетна деца ГГ и ВВ, способни да дају валидан исказ пред судом. Суд није поклатио веру исказу тужиоца АА у делу у коме тврди да су деца инструисана од стране мајке против оца, да је тужена вршила опструкцију виђања оца са децом и да је због наведеног био принуђен да покрене поступак за лишење родитељског права тужене ББ како би остварио контакт са малолетном децом, будући да је потврдио да су малолетна деца својевољно напуштала кућу тужиоца у више наврата и одлазила код мајке и одбијала да се врате у кућу оца. При томе су малолетна деца доследно исказивала своју везаност за мајку и жељу да наставе да живе са мајком, доводећи себе у опасност самовољним напуштањем очеве куће и бежањем код родитеља мајке, ка граду и слично траћећи помоћ од полиције, док свој однос са оцем описују као непредвидив, лишен међусобног разумевања и поштовања, завистан од очеве процене њиховог понашања. Суд није поклатио веру исказу ММ психолога Центра за социјални рад у ... да није вршила притисак на малолетну децу да морају да живе са оцем и да им није предочавала да ће им мајка ићи у затвор уколико је не послушају, имајући у виду да су деца сликовито објаснила да им је наведено понављала у кућним посетама и просторијама Центра за социјални рад, показујући им фотографије Дома за децу и предочавајући им да ће бити у дому или у хранитељској породици.

По оцени овог суда, првостепени суд је некритички прихватио налаз и мишљење Центра за социјални рад у ... и др. Зорана Ђурића и пропустио да саслушањем малолетне деце омогући деци да слободно изразе своје мишљење у смислу члана 65 Породичног закона, будући да се ради о њиховим правима и интересима и да њиховом мишљењу посвети дужну пажњу.

Имајући у виду несумњиво исказану жељу малолетне деце да живе са мајком ББ, њене родитељске капацитете, посвећеност одгајању деце од њиховог рођења до одлуке којом су поверена тужиоцу на самостално вршење родитељског права и мотивисаност тужене да и даље врши родитељско право над малолетном децом, да су деца у домаћинству мајке збринута на адекватан начин, да редовно и са успехом похађају школу, да актуелно одбијање малолетне деце да живе са оцем произлази из њихове везаности за мајку и бољег односа са мајком него са оцем, те да тужена није грубо занемарила дужности из садржине родитељског права, односно несавесно вршила родитељско право, да није спречавала одржавање личних односа деце и родитеља са којим деца не живе, другостепени суд је закључио да се нису стекли услови да се тужена делимично лиши родитељског права над својом малолетном децом ГГ и ВВ, рођеним године прописани чланом 82 у вези члана 266 став 1 Породичног закона.

Најбољи интерес деце имајући у виду узраст и пол деце, њихове жеље и осећања, с обзиром на узраст и зрелост, потребе деце у погледу васпитања, становања, исхране, одевања, здравствене бриге и образовања и способност родитеља да препозна и задовољи утврђене потребе деце је да мајка и даље врши родитељско право, због чега је одбијен захтев тужиоца да му се деца повере на самостално вршење родитељског права, да се уреди начин одржавања личних односа ББ и малолетне деце у контролисаним условима на начин ближе одређен ставом четвртим изреке ове пресуде и да се обавезе тужена да доприноси издржавању малолетне деце са 20% месечно од своје нето зараде за свако од деце, као неоснован.

Применом одредби члана 449 и 459 Закона о извршењу и обезбеђењу у вези одредби члана 6 став 1, 61, 154. став 1, 160, 161. и 162. Породичног закона одбијен је

предлог туженог да одреде привремене мере којима се уређује начин виђања мајке са малолетном децом у контролисаним условима и обавезује тужена да доприноси издржавању малолетне деце, имајући у виду да тужилац није учинио вероватним постојање потраживања.

Одлучујући о захтеву малолетне деце да се тужилац АА делимично лиши родитељског права над својом малолетном децом ВВ и ГГ у погледу вршења права и дужности чувања и подизања, васпитања и заступања деце, Апелациони су налази да нема елемената за делимично лишење родитељског права АА прописаних чланом 82 у вези члана 266 став 1 Породичног закона.

Захтев малолетних тужилаца да се уреди начин виђања АА са малолетном децом, тако што би отац виђао децу једном недељно суботом у просторијама Центра за социјални рад у контролисаним условима у времену од 10,00 до 12,00 часова, по оцени овог суда није у најбољем интересу малолетне деце. Предложени модел не ствара услове за даље развијање личних односа између малолетне деце и оца. Имајући у виду узраст малолетне деце и неопходност стварања бољег међусобног односа и поверења, као и мотивисаност тужиоца да изграђује бољи однос са децом, по оцени овог суда начин виђања малолетне деце са оцем одређен правноснажном пресудом Основног суда у ... П2 1468/10 од 18.4.2011. године да отац проводи са децом сваки други викенд од петка од 19,00 часова до недеље до 19,00 часова, с тим да недеља када деца не проводе викенд са оцем буду код оца од уторка од 19,00 часова до четвртка до 19,00 часова, сваки други државни и верски празник, дан породичне славе, зимски распуст 10 дана и летњи распуст 20 дана је у најбољем интересу малолетне деце у смислу члана 6 став 1 Породичног закона. Према одредби члана 61 Породичног закона деца имају право да одржавају личне односе са родитељем са којим не живе и то право може бити ограничено само судском одлуком када је то у најбољем интересу деце, а постоје разлози да се тај родитељ потпуно или делимично лиши родитељског права или у случају насиља у породици. У конкретном случају такве околности нису утврђене, а одредба члана 61 Породичног закона штити право и интерес малолетне деце да одржавају односе са родитељем са којим не живе, те да виђање, односно одржавање односа не зависи од воље другог родитеља, да ти односи буду регулисани одлуком суда на потпун, јасан и унапред уређен начин у погледу термина и временског трајања како би били извесни и сигурни за оба родитеља, као и за децу и омогућили родитељу унапред планирање и виђање са децом и садржину и начин заједничког провођења времена.

Имајући у виду утврђено да је правноснажном пресудом Општинског суда у ... П 238/06 од 7.5.2007. године обавезан АА да на име доприноса за издржавање своје малолетне деце ВВ и ГГ плаћа сваког месеца 50% редовних месечних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање за период од 15. марта 2006 године до 18.11.2006. године, а од 19.11.2006. године убудуће на неодређено време по 3.500,00 динара, укупно 7.500,00 динара месечно сваког 5. у месецу на руке законског заступника малолетног ВВ и ГГ, мајци ББ и да су у време доношења наведене одлуке малолетна деца била старости 14 месеци, а да у време одлучивања о захтеву за измену висине издржавања имају 15 година и похађају осми разред основне школе, да укупне потребе малолетне деце за исхраном, одећом, обућом, трошковима школовања износе по 20.000,00 динара, укупно 40.000,00 динара, да мајка остварује месечна примања од око 53.000,00 динара, док је отац деце незапослен, да обавља различите послове од физичких до интелектуалних и зарађује месечно од

неколико хиљада до пар стотина евра месечно, да оба родитеља имају решено стамбено питање, да немају обавезу издржавања других лица, оценио да је тужени у могућности да месечно радом обезбеди износ од по 10.000,00 динара за издржавање малолетне деце, укупно 20.000,00 динара месечно, док ће у преосталом делу мајка задовољити основне потребе малолетне деце. Стекли су се услови из члана 164 Породичног закона за повећање висине издржавања, јер су се промениле околности на основу којих је донета ранија одлука. Висина издржавања је одмерена у складу са одредбама члана 160, 161 и 162 Породичног закона, односно у складу са потребама малолетне деце, имајући у виду њихове године и потребе и могућностима туженог као дужника издржавања. Имајући у виду протек времена од доношења раније одлуке, околности на страни тужилаца су промењене, јер су малолетна деца у време доношења одлуке чија се измена у погледу висине тражи била стара 14 месеци, а сада су стара 15 година, при чему су се повећали и трошкови живота и његове потребе. У складу са изложеним, промењене околности на страни малолетних тужилаца дају основа за измену раније одлуке и обавезивање туженог АА да на име доприноса за издржавање малолетне деце плаћа месечно износ од по 10.000,00 динара, почев од 20.5.2021. године и убудуће док за то постоје законски услови сваког 1-ог до 10-ог у месецу на текући рачун мајке ББ као законског заступника деце, уместо износа од по 3.500,00 динара утврђеног претходном одлуком. Овако досуђеним износом неће бити угрожена егзистенција дужника издржавања, а уз одговарајући новчани допринос мајке малолетним тужиоцима ће бити доступна средства у обиму који је довољан за задовољење његових основних животних потреба. Захтев тужилаца да се обавезе тужени као дужник издржавања да издржавање плаћа почев од подношења противтужбе је одбијен, имајући у виду да су малолетна деца од 2016. године са прекидима боравила код оца, а да је тужба ради измене висине издржавања поднета 16.10.2015. године.

Одлучујући о накнади трошкова поступка суд је водећи рачуна о разлозима правичности, применом члана 207 Породичног закона одлучио да свака странка сноси своје трошкове поступка.

**Председник већа-судија
Зоран Хаџић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић